

N^o

263.

SOBOTA.

10. Listopada 1817 rok.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości krajowe: Królestwo Polskie. Wiadomości zagraniczne: Niemcy. Angliia. Rozmaite Wiadomości.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

(URZĘDOWIE.)

Na posiedzeniu Komitetu towarzystwa Biblijnego Moskiewskiego dnia 16 b m. Października roku terażniejszego 1817 odbytem pod przewodnictwem prezesa towarzystwa Biblijnego Rossyyskiego Xięęcia Alexandra Mikołajewicza Gallicyna, między innem przedmioty zatrudnień były następujące.

Nayprzód okazaną została tabella wyrażająca liczbę Xiąg pisma Świętego rozprzedanych i rozdanych bez pieniędzy w przeszłym miesiącu wrzesniu z biblioteki Moskiewskiego biblijnego towarzystwa. Z tabelli tej wykazuje się, iż wskutek potrzebowań przez różne osoby i miasta we wszystkie gubernie Państwa rozesłano, i tu w Moskwie przedano w rozmaitych językach jako to Rossyyskim, Słowiańskim, Polskim, Niemieckim, Francuzkim, Angielskim, Łacińskim, Greckim, Włoskim, Finlandzkim, Ieorgiiańskim, Ormiańskim, Per-

skim, Arabskim, Tatarskim i Kałmyckim Biblii 416 exemplarzy, Xiąg nowego testamentu 328. Wydano bez pieniędzy i rozesłano w różne strony dla osob pragnących słowa Bożego, lecz pozbawionych sposobu nabycia Xiąg tego skarbu Niebieskiego exemplarzy 94. — Ieden z członków towarzystwa biblijnego Rossyyskiego, mieszkający w Puławie pisze między innem, iż nietylko chrześciani rozmaitych wyznań prosili go o sprowadzenie dla nich Biblii i nowego testamentu; lecz nadto wielu Żydów przyszedłszy pokryiomu od swoich współbraci, nayusilniey go obowiązywali o Xięgi nowego testamentu w języku Hebrajskim.

Czytano przekładanie pisma znanomego z swey gorliwości o rozszerzenie Xiąg pisma Świętego w Niemczech, kapłana Katolickiego wyznania, i Proffessora w Marburgu Leonarda Von-Esse, do jednego z członków towarzystwa Biblijnego Wielko-Brytańskiego i Cudzoziemskiego. Ten szanowny sługa i opowiadacz słowa Bożego z niezachwianą stałością i męstwem opiera się wszelkim przeszkodom, które mu nastęcza-

ią nieprzyjaciele tego świętego zamiaru i dostarcza tych Xiąg prawdy niebieskiej każdemu z katolików życzącemu posiadania tego skarbu. Moc błogosławieństwa Pańskiego umacnia go z wielu innemi pracownikami w tem świętem dziele, i przezwycięża siłę ciemności, usiłującej przeszkodzić dojrzałości światła Ewangelii, które teraz z woli najswiętszej i najmiłosierdzniejszej Wszelchmocnego Pana i Boga naszego opowiadana jest wszystkim narodom, znajdującym się na całej ziemi.—P. *Von-Esse* powodowany prawdziwie Apostolską gorliwością, w krótkim czasie rozdał w Niemczech Xiąg pisma świętego nowego testamentu więcej 60 tysięcy exemplarzy w języku Niemieckim.

Komitet Wielko-Brytański i cudzoziemski chcąc dopomóc kapłanowi temu w tak wielkich i zbawiennych trudach, ażeby oraz mógł wydać jeszcze 80,000 exemplarzy swiego przekładania, postanowił przesłać mu 2500 funtów Sztelingów (blisko 60,000 rubli ass.)

Towarzystwo Biblijne zawiązane w miesiącu Maiu roku terazniejszego na wyspie Malcie, czyni odezwę do jednego z członków towarzystwa Biblijnego Rossyjskiego, a razem oświadcza chęć bycia zawsze w przyjacielskich związkach i korespondencyjach z tem ostatniem, ato przez Odessę, gdyż stosunki handlowe tej wyspy z pomienionym portem w ustawicznym są związku. Z tych przyczyn Towarzystwo Biblijne Maltańskie prosi o zawiadomienie siebie iacy są sekretarze i korespondenci towarzystwa Biblijnego Rossyjskiego w Odessie.

P: *Szteynkopf* Sekretarz Towarzystwa Biblijnego Wielko-Brytańskiego i zagranicznego, donosi tutejszemu swojemu Korespondentowi, że według odebranych doniesień z Włoch, drukują w Neapolu teraz 5000 exemplarzy nowego Testamentu, a to za pozwoleniem Censury i Rządu Katolickiego kościoła w języku Włoskim. W kraju Francuzkim rozdawanie Xiąg pisma świętego starego i nowego testamentu idzie bardzo pomyślnie. Tenże Sekretarz donosi, że w Harwich zawiązało się także niedawno Towarzystwo Biblijne.

KRÓLESTWO POLSKIE.

— z Warszawy —

Za powziętą tu o zgonie *Kościuszki* wiadomością, szanujący jego pamiętkę wdzięczni

Polacy znaczną złożyli składkę na sprawienie za duszę jego żałobnego nabożeństwa. Ten zapał dobrowolny, ta jedna nagroda, którą już tylko dać możemy słusznie wstawionemu Rycerzowi, zapewne od równie go cenić umiejących i w innych częściach Polski naśladowaną będzie.

Gazeta Lwowska doniosła pod napisem z *Krakowa* co następuje:—

„Listy z *Krakowa* dnia 23 Października pisane opiewają, iż zwołany tam na dzień 20 tegoż miesiąca Sejm, złożony z Reprezentantów ostatniego Seymu, a mający trudnić się ułożeniem zasad prawodawstwa, kazawszy ustąpić z galerii słuchaczom, i zamieniwszy się w tajny wydział, ogłosił się za *niewłaściwy*, i rozszedł się oświadczywszy: „że gdy według konstytucyi czynność „Reprezentata ustaie zaraz po Seymie, na „który go Gmina jego wybrała, a gdy teraz „Reprezentanci nie przez Gminy swoje na „nowo obranymi, lecz tylko przez Komis- „sya organizacyjną zwołanymi zostali, prze- „to nie poczytują się za upoważnionych do „pełnienia obowiązków Reprezentantów tak „ważnego Seymu.”

Rozkaz Dzienny do wojska Polskiego
w Kwaterze Głównej w Warszawie dnia
 $\frac{1}{4}$ Października 1817.

ZA NAYWYŻSZYM ROZKAZEM.

Otrzymują Żadane Dymisyje.
dla słabości zdrowia.

w Gwardyi z pułku Strzelców konnych,
Porucznik Seweryn Czarnecki.

w Jeździe z pułku 3 Strzelców konnych,
Maior Alexander Będowski, z pozwoleniem noszenia munduru.

Dla interesów familiynych.

z Pułku 2 Strzelców konnych, maior
Wincenty Kisielnicki, z pozwoleniem noszenia munduru.

Otrzymują urlopy.

w Piechocie Adiutant Placu Warszawy,
Kapitan Amandowicz, na Miesiąc 1, w Wielkie Księstwo Poznańskie.

w Jeździe Adiutant połowy przy Generale Dywizyi Roźnieckim, Kapitan Bydłowski, na Miesiąc 1, w Gubernią Kiiowską. — Dowódzca pułku 2 Strzelców konnych, Pułkownik Suchorzewski, na Miesiąc 1, w Wielkie Księstwo Poznańskie. — Przykommendowany do tegoż pułku, Kapitan Leszczyński, na Miesiąc 1, do Gallicyi Austryackiej. —

Z pułku i Ułanów, Podporucznik Drzewiecki, na miesiąc 1.

z Korpusu Inwalidów, i Weteranów.

z Korpusu Inwalidów, Kapitan Biegański, na Miesiąc 1, w Gubernią Wołyńska.

NACZELNY WÓDZ

(podpisano) K O N S T A N T Y.

W. X. R.

Zgodno z Oryginałem
Generał, Szef Sztabu Głównego *Toliński*.

w Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA I.

CESARZA WSSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO.

&c. &c. &c.

Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Rozwiązując wniesioną przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji wątpliwość, czyli urzędnicy publiczni mogą być wybierani na członków Rad Wojewódzkich, po wysłuchaniu ogólnego zebrania Rady Stanu postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1. Niemogą być obrani na członków Rad Wojewódzkich obywatele do płatnych użyci urzędów, które stałe i ciągłe za sobą pociągają obowiązki, a w szczególności urzędnicy sądowi, administracyjni, skarbowi i wojskowi wyjąwszy Sędziów Pokoju.

Art: 2. Ogłoszenie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw umieszczone być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji polecamy.

Działo się w *Warszawie* na posiedzeniu Rady Administracyjney dnia 1go Listopada 1817 roku:

(podpisano) *Zajczek*.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policji

(podpisano) *T. Mostowski*.

Radca sekr: Stanu, Jenerał Bdy,
(podpisano) *Kosecki*

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Bdy,
(podpisano) *Kosecki*.

Za zgodność:

Sekr: Jen: Kom: Rząd: Spraw

Wewn: i Policji,

Aug: Korski.

z *Kielc*, 24 Października.

W dniu 26 Sierpnia r. b. poświęcona została górniczym zwyczajem o pół mili od *Kielc*, do odłączania srebra, oraz czyszczenia miedzi i ołowiu, nowo wymurowana Huta (*Saigerhutte*) w *Białogonie*, przy ktorey jest także rozpoczęty zakład walcowni blach rozmaitych i mosiędzarni. Uroczystość ta odprawiła się w przytomności JW. Rady Stanu *Stassica*, obiedzającego górnictwo kraiove. Dyrektor w Główney Dyrekcyi Górniczey, W. *Ehrehuld Ullmann*, na czele składu Główney Dyrekcyi Górniczey, stosowną do okoliczności przemową w imieniu teyże Dyrekcyi wynurzył wdzięczność dla Rządu, który z największą troskliwością wspierając usiłowania Gornicze, do najsławniejszego stanu podnosi tę ważną gałęź przemysłu narodowego i nowe kraiovego bogactwa źródło otwiera.

z *Łańcuchowa* i Powiatu *Chełmskiego*.

Na dniu 25 Września zszedł z tego świata JW. *Józef Suffczyński*, Kawaler Orderu *Lwa Złotego*, w roku wieku swego 70. Mąż ten pełen cnot, żył pobożnie; kościół w dobrach swoich *Łancuchowie* wymurował i tam pochowany. — Żył dla kraju, nie wymawiał się od posług obywatelskich Za panowania *Stanisława Augusta*, był Strażnikiem Polnym Koronnym, Posłem na Sejm czteroletni *Warszawski*, Kommissarzem C. W. Umarł po Chrześcijańsku, żałowany od pozostałej żony, familii, przyjaciół, i poddanych.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

ze *Lwowa*, 30 Października.

Pewny Gallicyyski urzędnik odebrawszy tajemnym sposobem 500 ryńskich, któremi go przekupić chciano, oddał te pieniądze zwierzchności kraiovej dla obrócenia ich na cel dobroczynny. Jakoż posłano je tu teyszemu klasztorowi Siost *miłosierdzia*.

z *Wiednia*, 29 Października.

Wiadomo jest, że Cesarz zawsze miał prawo wyznaczania Biskupów w Państwach swoich. Terazniejszy Papież rościagnął to prawo; i na wielkorządztwa nowo nabyte, iakimi są: *Wenecya* i *Ragusa*.

W listach otrzymanych z Bukarestu pod datą 7 b. m. donoszą, że w *Sztambule* Dragoman Porty *Argiropullo* oddalony jest od obowiązku swego, i że na ten wysoki stopień wyniesiony jest zięć i pierwszy Agent Hospodara Wołoskiego *Michał Suzzo*. Zresztą rozumieć należy, że takowe oddalenie od obowiązku Dragomana Porty, nie było połączone z niełaską Sułtana, gdyż pomieniony *Argiropullo* spokojnie teraz mieszka iak prywatny obywatel w swoim własnym domu.

Cesarsko Austriacki Kommissarz na wyspie Świętej Heleny, Baron *Szturmer*, przyswoim wyjeździe na tę wyspę przyrzekł zostać na niej lat trzy. Czas ten zamierzony upływa w roku następującym. Mówią jednakże, że Baron niepowroci do Europy; ale się uda do Waschingtonu w znaczeniu Agentą dyplomatycznego w północno-Amerykańskich prowincjach. Zewszystkiego widać iż żaden drugi Austriacki Kommissarz nie zastąpi miejsca iego na wyspie S. Heleny, i że straż tamecznego ienca zostawioną będzie samym Anglikom, których przezorność i troskliwość umiała do tychczas pozbawić niewolnika wszelkinh środków ucieczki.

ANGLIA.

z Londynu, 25 Października.

Pogłoska o wojnie która się tu onegdaj była rozeszła, szkodliwy zrobiła wpływ na bankocetle krajowe. Wieczorem dnia tegoż pomieszczony był w kuryerze następujący artykuł: „Doniesienia tu otrzymane z Hiszpanii i Portugalii oznajmujące o nadzwyczajnym ruchu woysk na granicach tych Królestw, dały powód do rozmaitych wniosków i obaw. Wszystkim wiadomo, że iuż oddawna były nieukontentowania między dworami Hiszpańskim i Portugalskim, z przyczyny ruchu woysk ostatniego z tych Królestw na lewym brzegu *Platy*; lecz wiadomō nam jest z godnych wiary źródeł, że oba te Państwa przyięły pośrednictwo pięciu sprzymierzonych mocarstw. Należy więc według wszelkich podobieństw rozumieć, że nieporozumienia się któreby mogły dadz powód do zerwania przyjaźni między Hiszpanią i Portugaliją, prędko i poprzyjacielisku ułatwione zostaną.”

Powiadają, że układy tyczące się tych dwóch Królestw mają się odbywać w Paryżu, gdzie Hrabia *Palmella* zastąpi miejsce Króla swojego.

Kapitan *Gull* przybyły niedawno z Indyi, spotkał więcej 300 okrętów, płynących z południowo zachodniej strony, które z przyczyny ciągłych wiatrów od wschodu, nie mogły się dostać do brzegów Angielskich. Wszystkie te statki cierpiały wielki niedostatek żywności.

ROZMAITE WIADOMOSCI.

Na ostatnim posiedzeniu Towarzystwa Biblijnego w *Brighton* nieznanu człowiek stanawszy przed niem opowiedział następujące zdarzenie:—,Synek pewnego maytka podpiwszy sobie winem prosił oycę o kawałek chleba; ten obruszony tak go pchnął, iż wypadł z łodki w morze. Nikt go nie mógł ratować z brzegu, i zniknął. Ale ten synek za pomocą kawałka drewna płaskiego dostał się do okrętu w nieiakiej odległości stojącego. Niewiedział nazwiska swego, tylko imie chrzesne *Jakob*. Przyięli go maytkowie, i mieli o nim staranie. Gdy podróż postugiwał officerom, po tém poruczono mu dozieranie chorych maytków. U jednego z nich spostrzegł pod poduszką Bibliją, dla której tak go dozierał, że ow maytek czując się bllskim zgonu darował *Jakobowi* tę bibliją, która mu posłużyła do weyscia na drogę cnoty. W tém, biedny *Jakob* poznał oycę swojego w owym maytku.” Powieść ta rozczuliła zgromadzenie, a *Jakob* ukłoniwszy się skromnie rzekł. *Tym Jakobem ja jestem.*

—W Londynie mają stawiać most olbrzymi na rzece *Tamizie*. Długość iego ma wynosić 3,400 stóp. Arkady iego będą na 110 stóp wysokie. Trzy arkady będą miały po 320 stóp otworu na wodę, a ośm arkad po 300 ku lądowi.

—W. Sułtan oddalił ze dworu swojego lekarza *Hekimbachi* z powodu śmierci Sułtanki matki swojej, a wziął dawniejszego.

W PETERZBURGU

w Drukarni wojenney Głównego sztabu IEGO CESARSKIEY MSCI.